МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Державного
Податкового Університету
від «06 » жовтня
2022 № 1007

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 42
під час робіт на риштуваннях і помостах

Ірпінь 2022

1. Загальні положення

1.1. Інструкція розроблена на основі НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про навчання з питань охорони праці», Про затвердження будівельних норм V 0045661-99 від 25.05.2011, ГОСТ 24258-88 «Средства подмащивания. Общие технические условия», ГОСТ 27321-87 «Леса стоечные приставные для строительно-монтажных работ. Технические условия», ГОСТ 28012-89 «Подмости передвижные сборно-разборные. Технические условия.

1.2. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи Університету.

1.3. При експлуатації риштувань і помостів, крім даної інструкції, слід також керуватись інструкцією підприємства-виготовлювача.

1.4. Дана інструкція поширюється на стоякові приставні риштування з стальних труб, а також на металеві збірно-розбірні пересувні (які не мають привода) помости, які застосовуються під час спорудження, реконструкції і ремонту будівель і споруд для розміщення робітників і матеріалів безпосередньо в зоні виконання будівельно-монтажних робіт.

1.5. Риштування і помости повинні виготовлятися згідно з вимогами затвердженої конструкторської документації і встановлюватись згідно з планом виконання робіт (ПВР).

1.6. Основні несучі елементи риштування повинні мати маркування. Його наносять способом, який зберігається впродовж всього терміну експлуатації риштувань.

1.7. Маркування повинно містити наступні дані: товарний знак (за наявності) і найменування підприємства – виготовлювача; позначення (марка) виробу; номер комплекту риштувань; дату виготовлення (місяць, рік).

1.8. Кожні помости повинні мати табличку, яка містить наступні дані:

- товарний знак (за наявності) і найменування підприємства-виготовлювача;
- умовне позначення помостів;
- порядковий номер виробу за системою нумерації підприємства-виготовлювача;
- дату виготовлення (місяць, рік).

1.9. Термін експлуатації риштувань повинен бути не більше 5 років, а помостів не більше 6 років.

1.10. Поверхню ґрунту, на який встановлюють риштування, необхідно спланувати, утрамбувати і забезпечити відвід від неї поверхових вод.

1.11. Стояки, рами, опорні драбини та інші вертикальні елементи риштувань повинні бути встановлені по виску і розкріплені зв’язками згідно з проектом. Під кінцями кожної пари стояків риштувань в поперечному напрямку

повинна бути укладена суцільна (нерозрізана) підкладка з дошки товщиною не менше 5 см. Не допускається встановлювати риштування на землі.

Забороняється вирівнювати підкладку за допомогою цеглин, каміння, обрізків дошок, клинців та інших предметів.

1.12. Трубчаті стояки слід встановлювати на башмаки, які кріпляться до опорних підкладок і укладаються згідно з п. 1.11.

1.13. Риштування повинні кріпитись до будинку, споруди, яка будується. Місця і способи кріплення вказуються в ПВР.

За відсутності особливих вказівок в проекті або інструкції завода-виготовлювача кріплення риштувань до стін будівель споруд повинно здійснюватися не менше, ніж через один ярус для крайніх стояків, через два прогони – для верхнього ярусу і одного кріплення на кожні 50 м проекції поверхні риштувань на фасад будівлі.

1.14. Забороняється кріпити риштування до парапетів, карнизів, труб, балконів та інших виступаючих конструкцій будівлі.

1.15. Поблизу проїздів засоби підмащування повинні встановлюватись на відстані не менше 0,6 м від габариту транспортних засобів.

1.16. Засоби підмащування повинні мати рівні робочі настили з зазором між дошками не більше 5 мм, а при розташуванні настилу на висоті 1,3 і більше - огородження і бортові елементи.

З'єднання щитів настилу внапуск допускається тільки по їх довжині, причому кінці елементів, які стикуються, повинні знаходитись на опорі і перекривати її не менше, ніж 0,2 м в кожний бік.

1.17. Поруччя огородження повинно бути висотою не менше 1,1 м, мати не менше одного проміжного горизонтального елемента чи сітку.

1.18. Висота бортового огородження настилу риштувань повинна бути не менше 15 см.

1.19. Поруччя огородження повинно витримувати зосереджене статичне навантаження 700 Н (70 кгс), прикладене посередині елемента в напрямку, перпендикулярному його осі по черзі в горизонтальній і вертикальній площинах.

1.20. Всі несучі горизонтальні елементи риштувань повинні витримувати зосереджене статичне навантаження 1300 Н (130 кгс), прикладене посередині елемента.

1.21. Ширина настилів на риштуваннях і помостах повинна бути не менше 2 м для кам’яних, 1,5 м для штукатурних, 1 м для малярних і монтажних робіт.

1.22. Для підйому і спуску людей на риштування і помости вони повинні бути обладнані драбинами, які закріпляються верхнім кінцем до поперечок риштувань, помостів. Кут нахилу драбин повинен бути не більше 60 градусів.

1.23. На риштуваннях драбини розташовують на відстані не більше 40 м одна від одної. При довжині риштувань менше 40 м вони повинні обладнуватись не менше, ніж двома драбинами.

1.24. Відстань між тятивами повинна бути від 0,45 м до 0,80 м, відстань між шабелями від 0,30 м до 0,34 м, а відстань від першого шабеля до рівня установлення (настил та інше) - не більше 0,40 м.

1.25. Шабелі дерев'яних драбин повинні бути врізаними в тятиви, які не рідше, ніж через 2 м необхідно скріпляти стяжними болтами. Забороняється застосовувати драбини збитими цвяхами, без врізки шабелів.

1.26. Зазор між стіною будівлі і робочим настилом риштувань, які установлюються біля неї, не повинен перевищувати 50мм при кам'яній кладці і 150 мм при оздоблювальних роботах.

При виконанні теплоізолювальних робіт зазор між поверхнею, яка ізолюється, і робочим настилом не повинен перевищувати подвійної товщини ізоляції плюс 50 мм.

Вказані зазори розміром більше 50 мм в усіх випадках, коли не виконуються роботи, необхідно закривати.

1.27. Риштування і помости висотою до 4 м допускаються до експлуатації тільки після їх приймання виконробом чи майстром і реєстрації в журналі робіт, а вище 4 м – після приймання комісією, призначеною керівником будівельно-монтажної організації і оформлення актом.

1.28. Металеві риштування повинні бути заземлені і забезпечені блискавкозахистом.

1.29. В місцях підйому і спуску людей на риштування і помости повинні висіти плакати з зазначенням величини і схеми розміщення навантажень.

1.30. При виконанні робіт з риштувань висотою 6 м і більше повинно бути не менше двох настилів робочий (верхній) і захисний (нижній), а кожне робоче місце на риштуваннях, що примикають до будівлі чи споруди, повинно бути, крім того, захищене зверху настилом, розміщеним на відстані по висоті не більше 2 м від робочого настилу.

1.31. На лінії електропередачі, розташованої ближче 5 м від металевих риштувань, необхідно (на час установлення чи їх розбирання) зняти напругу або взяти в дерев'яні короба.

1.32. Вхід в будівлю, у якої встановлені риштування, повинен бути захищеним зверху навісом, а з бокових сторін суцільною обшивкою дошками. Навіс і боковий захист повинні виступати за габарити риштувань не менше, ніж на 1 м.

1.33. Прорізи в настилі риштувань для виходу з драбин повинен бути огородженим з трьох боків.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи робітник повинен:

2.1.1. Перевірити справність риштувань і помостів - оглянути стан з'єднань, настилів, огородження, драбин.

2.1.2. Упорядкувати робоче місце згідно з роботою, яка буде виконуватись, звільнити його від сторонніх предметів.

2.1.3. Одержати інструмент, а в необхідних випадках, і запобіжний пояс, перевірити їх справність і надійність.

2.1.4. Перевірити наявність попереджувальних написів і плакатів, які вказують допустиме навантаження риштувань і помостів.

2.1.5. Визначити необхідні для роботи матеріали і місця розташування на риштуваннях чи помостах.

2.1.6. Впевнитись, що робітники, які входять в склад бригади, за своїм станом здоров'я можуть працювати на риштуваннях і помостах.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Монтаж і демонтаж риштувань повинні виконуватись робітниками, які мають право працювати на висоті, з забезпеченням запобіжними поясами, які прикріпляються до надійних елементів і конструкцій по вказівці майстра (виконроба).

3.2. Розбирання риштувань повинно виконуватись під керівництвом виконроба або майстра з дотриманням порядку, який указаний в ПВР.

3.3. До початку робіт по розбиранню риштувань технічний персонал повинен оглянути конструкції, які підлягають розбиранню, ознайомити робітників з можливою небезпекою і дати вказівки по послідовному способу розбирання і заходах безпеки.

3.4. Доступ сторонніх осіб, які не приймають участі в розбиранні риштувань, повинен бути заборонений.

3.5. Перед зняттям настилу риштувань його слід звільнити від матеріалів, сміття, тари (не скидати з риштувань) і зачинити доступ на риштування. Забороняється знаходитись людям під настилом під час його переміщення.

3.6. Під час розбирання риштувань спуск елементів слід виконувати за допомогою кранів чи інших вантажопідіймальних пристосувань. Забороняється скидати з риштувань окремі елементи.

3.7. Під час розбирання риштувань всі дверні прорізи першого поверху і виходи на балкони всіх поверхів (в межах дільниці, яка розбирається) повинні бути зачиненими.

3.8. Навантаження на риштування і помости не повинно перевищувати встановлене паспортом (проектом) допустимі величини.

3.9. Скупчення на настилах людей в одному місці не допускається.

3.10. Передача на риштування і помости додаткового навантаження від машин для підйому матеріалів, які призводять до їх перенавантаження не допускається.

3.11. При розвозі матеріалів возиками слід укладати по настилах риштувань катальні ходи, їх стики не повинні співпадати з поперечними стиками щитів настилу.

3.12. При підйомі матеріалів необхідно:

3.12.1. Надійно стропувати деталі, пакети, ящики та інше.

3.12.2. Піднімати і опускати дрібні деталі і матеріали в спеціальній тарі.

3.12.3. Дотримуватись встановленої сигналізації під час підйому і спуску вантажів.

3.12.4. Спуск вантажу на настил слід виконувати на найменшій швидкості, плавно, без поштовхів.

3.13. Щоб уникнути ударів по риштуваннях вантажем, підвішеним на гаку баштового або стрілового крана, поворот стріли крана одночасно з підйомом вантажу в безпосередній близькості від риштувань забороняється.

3.14. Забороняється підйом і спуск робітників по стояках риштувань.

3.15. Забороняється піднімати на риштування і помости цеглу пакетами, укладену з перехресною перев'язкою або в «ялинку» без спеціальних огороджувальних пристосувань.

3.16. Опускати порожні піддони з риштувань і помостів слід пачками, заздалегідь підготовленими і правильно застропованими.

3.17. Забороняється скидати піддони з риштувань і помостів.

3.18. Забороняється за власною ініціативою виконувати будь-які зміни в каркасі риштувань, а також знімати кріплення.

3.19. Періодично очищати настили від будівельного сміття, а в зимовий час від снігу, льоду з посипкою після цього піском.

3.20. Під час експлуатації риштування повинні оглядатися виконробом чи майстром не рідше, ніж через кожні 10 днів.

3.21. Риштування, з яких поздовж місяця і більше роботи не проводились, перед початком робіт необхідно приймати в порядку згідно з п.1.27.

3.22. Додатковому огляду підлягають риштування після дощу чи відлиги, а також після механічного впливу.

У разі виявлення деформацій риштування повинні бути відремонтовані і прийняті згідно з п.1.27.

3.23. Установлення інвентарних помостів один на одній допускається згідно з паспортом або при перевірці нижніх помостів на міцність. При встановленні помостів висотою більше 2,5 м вони повинні кріпитись до стіни згідно з ПВР.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Розвантажити риштування від матеріалів, механізмів і інструментів, тари і будівельного сміття.

4.2. Прибрати робоче місце.

4.3. Перекрити спеціальним огородженням підйоми і входи на риштування, вивісити заборонні написи і таблички.

4.4. Зняти спецодяг, помити руки, обличчя з милом, при можливості прийняти душ.

4.5. Доповісти керівнику робіт про стан риштувань і помостів і про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Негайно припинити роботу, відвести людей в безпечну зону, огородити небезпечну зону.

5.2. Повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу, при необхідності, викликати «швидку допомогу».

5.4. Якщо сталася пожежа, викликати пожежну частину і приступити до гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.

5.5. В усіх випадках виконувати вказівки керівника робіт по усуненню наслідків аварійності ситуації.

В.о. начальника відділу

охорони праці та пожежної безпеки Сергій СИЛЬЧЕНКО

ВНЕСЕНО

Провідний інженер з охорони праці

Відділу охорони праці та пожежної безпеки В. ЖДАНОВА

ПОГОДЖЕНО

В. о. проректора з економіки та

розвитку інфраструктури О. ДМИТРУК

В. о. начальника юридичної служби С. СИДОРЕНКО